

Universitätsbibliothek Wuppertal

Auli Gellii Noctes Atticae

Gellius, Aulus

Lugd. Batavorum, MDCLXXXVIII

Ad lib. III.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1123](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1123)

Reg. & Rot. iamdudum tranquilla sunt. Quod valde probo: & perinde est, ac si dixisset, iamdudum tranquillitas est. Hoc enim ^{et ego xla} tranquillum, ut ad Livium 28, 27 notavimus.

Ejus rei causa esse conjectatur] Reg. & Rot. causa esse hæc conjectatur.

Undasque faciunt, non prorsus impulsas, sed vi intus commotas] Lincoln. sed in intus. Regius, sed intus Rott. haud ambigue sed imitus commotas. Quod pari felicitate restituit Lipsius, etsi adhuc non auditus, infra 17, 1. fontes imitus ignis cruciari.

Propelli sursum atque rursus subjici] Sursum prorsus vel rursus prorsus, vel rursus ac prorsus, quid sit scio: sursum quoque deorsum bene habet: sed sursum vel sursum atque rursus Carrionis unius commentum est. Quod tamen etiamsi recte diceretur, rei presentis non congrueret. Scripti equidem propelli rursus atque subjici, quod, credo, illum traxit in errorem: sed illi nihil aliud significant, quam quod antehac publicatum fuit, propelli sursum atque subjici. Ille putavit rursus subjici esse decidere quod elevatum ac propulsum forsium esset. At subjici est id ipsum quod propelli sursum, intumescere & altius fieri. Sic Virgilius: Quatum vere novo viridis se subjicit alnus. Et alibi: Parnassia laurus Parva subingenti matris se subjicit umbra. Vide ad Livium 6, 24.

Sicut in alio loco] Rot. & Lincoln. sicut alio in loco.

Cum Aristotelis libros problematum praeceperimus] Lege ex Regio & Rot. problematorum praeceperemus. Vide supra, & infra 3, 6. Praeceperere dictum, ut praeflorare. Ipse lib. 14, 1. & Livius Apuleiusque.

AD LIB. III.

CAP. I. Hieme iam discedente] Corrige ex MSS. decedente. Virgilius ecl. 2. sol decedens duplicat umbras. Primo Georg. Gnosiaque aurata decedat stella Coronæ. Et in quarto: Te veniente die, te decedente canebat. Horatius lib. 1 epist. 6. & decedentia certis Tempora momentis. Curtius lib. 8. noctem, quæ decederet.]

Apud balneas Situs.] Sic & prima editio Romana. Rot. Scitias. Reg. Scitias. Lincoln. Scitias Alius, Scitias. Numquid Titias? Martialis lib. II epig. 52. Hic nullo comitante vel mellesto Thermis grandibus & suis lavatur. Anguste Titius tamen lavatur. Onuphrius quoque in augmento Aurelii Victoris sub titulo, Quæ quo loco quare urbis regione reponerentur; non

liquebat, appellat Balinea Titii, Sophonii Tigellini &c.

Quid enim istuc sit] Regius fit. Forte: Qui enim istuc fiat.

Longe jam diu in eo ipso quærendo fui] Rot. Ego inquam longe diu nec ipse; sine *rot* Et a principio. Suspitor: Eo, inquam, longe diu & ipse quærendo fui. Longe diu est admodum diu vel valde diu. Ut apud Plautum, Diu & longum, diu & multum. Vulgaria sunt longe aliter, longe secus. Fui quærendo, ut cap. 7. esse expectando.

Periphrasin postarum] MSS. periphrasis. hoc est periphrases. nam semel id audi non solent in uno sistere. Et pragnantior hic numerus est.

Et quid haberet] Omnino, eequid, ut olim editum. nam MSS. ubique fere hæc confundunt: eoque non illi, sed ratio in his sequenda est. Rot & Reg. rogatus eo quid haberet. Vox ultima compendium scribendi est: quod non assecutus serior librarius audacissime reddidit horum, idque transposuit, ut in Lincoln. habetur: & quid horum super ea re diceret, quemadmodum Pal. fere apud I. Gebhardum 2 Antiq. lect. 4. Lib. 14, 1. an quod ita serio iudicatoque existimaret, non habeo dicere. Lib. 17, 20. habesne nobis dicere in libris rhetorum vestrorum tam apte compositam orationem?

Quos, inquit, avaritia minuit & corrumpit] Diu quæsisse ait Gebhardus, quid esset minus avaritia, subicitque inquit. Ego eo verbo haudquaquam offendor. Sed Reg. & Rott. Quorum inquit dein Reg. avaritia tenuit & corrumpit: Rot, avaritia intenuit & corrumpit. Scribe: Quorum, inquit, avaritia ingenium corrumpit.

Sese in quærenda undique pecunia] Præpositio neque in MSS. neque in editionibus vetustis Romana, Ven. Aldina, Vascofani, Gryphii conspectui est. Dein Reg. sese quærenda pecunia, sine *rot* undique. Rot. sese quærenda undique pecunia. Lege. quique sese quærenda unice pecunie dederunt. Lib. 19, 2. qui duabus istis belluinis voluptatibus sese dederunt.

Negotiis se plerumque] Rot. Negotiis quæ plerumque. Regius: Negotiis enim se plerumque.

Sicut & alia in his omnia] Præpositio videtur vacare. Bene autem Carrio vel Stephanus, relictui sit, & confirmant scripti, ubi vulgo edebatur relictum sit. Sicut alia sunt his relictui & insuper habentur, ita & labor.

Eosdem cum corpore esse vegeto & valenti] MSS. eosdem tamen corpore esse vegeto ac valenti. Est autem *rot* tamen & in superioribus editionibus, neque mutasse operæ pretium est.

Eum teneri necessarium est] Rot. necesse est. Reg. necessum est. Atque ita reponendum.

Is vere dici potest effeminato esse] In Rot. video tum denique
id vere. Neque aliter Regius, sed hic praterea effeminando.
Conjicio: tum denique id vere dici potest effeminando esse animo
& corpori, qui neque sese neque aliud curet, nisi pecuniam. Intelli-
gendum, animo & corpori ejus, qui. Rot. etiam esse corpore &
animo. Regius, curent post pecuniam. Rot & Lincoln. curent
nisi pecuniam. Quasi rō qui plurativo numero velint significare
intellectum & eorum.

Plus quam potuit eam criminatus est] P. Scriverius malebat,
plus quam oportuit.

CAP. II. M. Varro dicat eorum] In Regio non apparet vox
eorum: neque opus ea est: sed & sæpe illam inculcarunt aucto-
ribus in vitis. Similiter ipsum principium: qui noctis hora tertia
quartave sive alia nati sunt, uter dies natalis haberi appellarique
debeat. Non enim putavit necessario sibi dicendum esse, dies
natalis eorum.

Qui dies noctem consecutus est] Verbum substantivum non
video in Rot. Et sufficit: is ne quem nox ea consecuta est, an qui
dies noctem consecutus.

Qui ex media nocte ad] Olim, qui media nocte. Sed e Macro-
bio, qui totum hoc caput descripsit, addiderunt præpositio-
nem ex. Reg. Lincoln. Rot. qui in media. Rot. amplius: qui
in media nocte nascuntur ad proximam mediam noctem in his horis
XXIII una die nati dicuntur. De particula nolim contendere,
quam Macrobius ex meliori codice, quam nobis sunt, hausisse
videtur.

Qui in sex horis noctis posterioribus nascatur.] Rot. qui in postero-
ribus vi horis noctis nascitur.

Quod quidem, inquit, nimis absurdum est] Iac. Cujacius Ob-
serv. 15, 32 legit minus absurdum. Et sic editum Gryphio.
Nimis haud dubie verum est. Absurdum enim eundem duos
proprie dictos habere natales. Id autem evenit hac Umbria
diei æstimatione. Qui natus est Calendis matutino vel ante
sextam finitam, ejus natalis sunt Calendæ. At idem dies post
sextam incipit censeri Quartus vel Sextus Nonas. Natus igitur
videtur iste & Calendis & quarto vel sexto Nonas. Sed hæc
mera cavillatio est, nam quod ait eum diem, qui post Calen-
das est, etiam videri debere istius natalem, id verum est de die
naturali, non civili Umbrorum. Civiles enim Umbrorum Cal-
endæ cum sexta exierant. Itaque qui post sextam nascebatur,
ejus natalis erat quartus vel sextus Nonas, haudquaquam Cal-
endæ.

Et Kalendarum dimidiatus] Reg. & Rot. dimidiarum. Tum
Rot. ante horam ejus diei sextam. Forte: ante horam ejusdem sextam.

Partim diurna, partim nocturna] A mala manu est. Noster enim Sallustiani moris æmulus scripserat: *partim diurna, alia nocturna*. Sic Reg. & Rot. & Macrobius.

Quæ inter noctem sunt] Sic MSS. non *internoctu*, ut frustra Lipsius & idem Livio ingerens Freinshemius. Vide ad Livium 29, 14. & 32, 29

Qui proximus eam noctem illucescit] Sic sane Plantus, Cicero, Livius. Rot. tamen *lucescit*.

Auspiciantur & post exortum solem agunt] Sic advocat Lipsius, testatus tamen libros plerosque veteres habere, & *post meridiem sole magno*: unde se corrigere: & *post meridiem solem agunt*. Apud Gryphium invenio illud *post exortum solem*: nam Rom. Ven. Ald. Vascos. *post meridiem sole magno*. At Rot. & Reg. & *post meridiem solem agunt*. Unde quid potest commodius heri Lipsiano? Quod tamen non satisfacit Er. Putcano in Genialibus sermonibus, qui multo cum honore magistri, fateur recte restituisse Lipsium, sed erasse vult Gellium, qui dicere debuisset, *post occasum solem agunt*. alioqui licere interpretari Romanos, perinde ut Athenienses, diem a sole occaso ad solem iterum occidentem pro die uno habuisse. Sed cum sol occasus suprema tempestas foret, quid erat, obsecro, quod magistratus publice auspiciato post solem occasum agerent? Dein cum pluribus argumentis Gellius utatur, sufficit hoc argumento demonstrari, tempus a media nocte usque post meridiem unius diei estimationem non excedere: atque ita nec Babyloniorum nec Umbrorum similem Romano morem. Accedunt alia, quæ satis aperte & ab Atheniensibus Romanos separent. At Scioppius de stilo historico, memorabilem vocat Lipsii solæcismum *meridiem solem*, & post multa, ut mos hominis erat, acerba dicta impingit nobis, *post meridiem solum agunt*; vel *post meridie* vel denique *post meridiei solem*, omnia nugatoria. Non erat Lipsius tam ridiculus, neque pueriliter sibi persuaserat, *ubi sol occasus* dici ut *Urbs Roma*: & potius turpissimum est Scioppium nescivisse, *meridiem solem* accepisse Gellium pro meridiano, ut *Pontus Scythes* pro Scythico apud Senecam, *Phryges luci* pro Phrygiis apud Statium, *amor advena* pro peregrino apud Ovidium, *Dialectus Doris* pro Dorica apud Suetonium, *stella errone*s pro erraticis Nigidio, quod refert noster hoc libro cap. 10.

Post meridiem solem agunt auspiciati] Manca & mutila hæc esse clamat Tryc. Puteanus, seque restituere: *cum post mediam noctem & post ex. s. agunt auspiciati*. Sed meliores editiones adhibuisse debebat. non enim Stephanus modo, sed & Ro. Aldinaque cum MSS. & Macrobius *auspiciatque*.

Egisse ex eodem die dicuntur] Rot. & eodem. Sed neutra particula utilis, atque adeo abolenda: præterea neque aut Regius aut Macrobius eam agnoscit.

Quos nullum diem abesse Roma licet] Er. Puteanus ex Macrobio supplet, nullum integrum diem. Non subscribunt manu exarati. Vide Cojadium 24 Observat. 16, & nostrum 13, 12.

Non dicuntur abfuisse unum diem quando] In Rot. conspicor: non videntur abfuisse unum diem, quoniam. Ex Regio quoque mihi notantur quoniam.

Partem aliquam illius in urbe Romana sunt] Sic Aldus & Gryphius. Sed Regius, Rot. editionesque Ro. Ven. Steph. parte aliqua illius in urbe Roma sunt. Macrobius: partem aliquam in urbe consumunt.

Q. quoque Mucium juris consultum] Reg. & Rot. jureconsultum. Lib. 4, 2. propterea quæ siverunt jureconsulti veteres. Sic & Macrobius.

Dicere solitum legi] MSS. & Macrobius: dicere solitum, lege. Suspiciari liceat: Q. quoque Mucium dicere scilicet, Lege non esse usurpatam. Quod nihil aliud est quam, Q. quoque Mucius dicit scilicet. Vide Observ. 3, 9.

Non esse usurpatam mulierem] Macrobius, lege non esse usurpatam mulierem. Intellige cum effectu. Lege non esse usurpatum est non legitimo more firmasse usufruptionem, vel usum, quo fiebant iustæ nuptiæ. Ut constaret matrimonium usu, trinoctium abesse matronam a viro juriserat. Quæ itaque it usurpatum a. d. IV Calendas Januarias, non implet trinoctium. Prima quidem nox inter quartum & tertium Calendas integra est. Secunda inter tertium & pridie Calendas, item solida est. At tertia non est integra, quia horæ post meridiem noctis sive post sextam non sunt diei præcedentis, qui annum finit, sed Calendarum Januariatum, quæ novum annum incipiunt. Utrum adamabis, non inepte facies. Usurpatam esse nempe a marito: non effecisse, ut usurpata judicaretur, ut usu uxor fieret. quemadmodum in lemmate: quam maritus non jure usurpavisset. Usurpatum esse si mavis, supinum sumendum est *παρανομίως*, nempe abnoctasse, ut a marito usurparetur. quemadmodum mox, usurpatum esset, & usurpandi causa.

Istæc autem omnia] Reg. & Rot. Iste. & in utroque Ad desideratur. Quid si fuerit: Istas autem omnis de dierum temporibus & finibus observationes, disciplinam antiqui juris continentis, quem in libris veterum inveniremus.

Cap. III. Atque contente lectitaverunt] Rot. lectitarunt. Reg. lectitarant. Alius & Lincoln. lectitaverant. Mox priores duæ, ambigue crediturum. non credituros, Scribe: qui plerasque Plauti

Comœdias curiose atque contente lectitarit; non indicibus *Ælii* &c. super his fabulis, quæ dicuntur ambigua, crediturum.

Adductus stilo atque facetia] Rot. philo atque. ut tamen subiectis punctis $\pi\eta$ P & $\tau\eta$ H supra scribatur eadem manu F. Regius filo. Recte atque eleganter. Cicero in *Lælio*: Nos autem a te potius: quamquam etiam ab illis sæpe quesivi & audiui: sed aliud quoddam stilum orationis tuæ: de *Oratore* lib. 2. Omnes etiam tum retinebant illum *Pericli* succum, sed erant paullo uberiore filo. Lib. 3 ejusdem operis: Hæc formanda filo ipso & genere orationis. *Oratore*: si tenues causæ, tum etiam argumentandi tenue stilum. Et in epist ad *Dolabellam*, munusculum *Levidense* crasso filo. *Nofter* 16, 19. *Celeri* admodum & *cohibili* oratione *vocumque* filo *tereti* & *candido*. Sic *Symmacho* elaboratam *soloci* filo *cantilenam* restitutum virtute *Scioppii*, frustra sibi vindicantibus aliis.

Ubi iste monebat esse, nisi cum] Distinguendum & legendum censeo: Ubi iste monebat, esse, nisi cui nihil erat. nam esse est edebant, vescabantur.

Non est, nisi soli] *Ro. Ven. Vascos.* non estur, quod & sensus & modulatio carminis requirit. Reddidimus idem verbum *Militi Plautino. Epityro*, ut apud illum estur insane bene.

Stratæ, scrupedæ, strativole] *Apud Varronem, Scrantie scrupedæ stritabilla, tantalæ.* Apud *Festum Scriptæ.* Apud *Nonium Scriptæ scrupedæ stritivilla sordide.* *Regius: Scratæ scripedæ stritivilla sordide.* *Rot. stratte scr. stritivilla sord.* *Tertius, Stracte strupe destrati nibe sordide.* In antiquiss. cod. *Nonii. estrate crupedæ stritibelle sordide.* In quibus omnibus nihil sani. Nos ad *Plauti Casinam* tentavimus.

Quin & Plauti foret & omnium maxime] *Priorem copulativam* deleverunt nuperrimi. *Reg. & Rot. quin ea Plauti foret & omnium quidem maxime genuina.* *Quidam gemina, alius germana.*

Sed *M. Acutici*] *Scriptus M. Hatrutici.* *Reg. & Rot. M. Accii Titi. Lambecius, M. Aquilii.*

Non tamen dubium est] *Reg. & Rot. Neque tamen.*

Respiciant dictum Plautinum] *Cur recesserunt a membranarum stilum Plautinum? Ro. & Ve. recipiant dictum Plautinum.* *Aldus, Vasco. Gryphius Recipiant stilum Plautinum.* *Notavit & Juretus ad Symmachi lib. 1. ep. 26.*

In mercationibus perdita] *Reg. Rot. Lincoln. in mercatibus.*

CAP. IV. *Baybam & genas radere moris fuit*] *Sic Aldus, Vasco. Gryphius. At Ro. Venetaque radere patrii moris fuerit.* *Regius, radere mos patrius fuit.*

Neque non candida veste uti] π Non videtur abundare. intelligitur enim ex precedenti desisse. Alioqui dicendum fuisset: neque non candida veste usum.

CAP. V. *Incorruptus tamen & castus & perinteger*] Po fieri rem copulativam editiones priscae agnoscent nulle. Vascos. satis audacter, & castitatis integre. Fulvii codex. castus & stupro integer. Reg. & Rot. tamen & astu perinteger. Puto utrobique conjunctionem delendam; ut sit: qui incorruptus tamen, castus, perinteger dicebatur.

CAP. VI. *Aristoteles in septimo Problematum*] Fulvianus, Reg. & Rot. problematorum, ut supra 2, 30. Fellus in *Naucum*: *Glossematorum* autem scriptores fabae grani (putamen,) quod haereat in fabulo. Solipater lib. 1. *Alitera* terminata singularia neutra nulla inveniuntur, nisi peregrina, ut poema, torcum, emblema, de quibus dubitatur, quem casum genitivum & ablativum habeant pluralem. Legimus enim *toreumatum & toreumatorum*: item *toreumatis & toreumatibus*. Idem eodem: *Poematorum & in secundo & in tertio Varro saepe dicit, & his poematis*, tamquam nominativo hoc poematum sit, & non hoc poema. nam & ad Ciceronem undecimo, horum poematorum & his poematis oportere dici ait. Itaque Cicero pro Gallo poematorum & in Oratore poematis dixit. Sed & Q. Lactius ex principibus Grammaticis libri suum ita inscripsit. De vitii virtutibusque poematorum. Accius quoque Didascaliorum nono. Nam quam varia sint genera poematorum, Bebi, quamque longe distincta, ab aliis nosce.

Supra palma, inquit] Reg. & Rot. inquit. Bene, nam & ad Aristotelem & Plutarchum refertur.

Nec intra flebitur] Salisberienensis, *interram flebitur*, ut notavit Chr. Colerus Parerg. 20. addito, Nescio quam bene. Et videtur alterum sciitius. nam intra est in sese.

CAP. VII. *Verbaque ex Originibus M. Catonis*] Reg. de Originibus. Et observavi saepius, ubi utrumque opportunum, hoc illo veteres maluisse.

Hostium circumstantia. Maturum censeo] Fulvii margo dubium e scripto, an ab ipsis ingenio: ostendit exitum de loci importunitate & hostium circumstantia maturum. Censeo, inquit, si rem servare vis, faciendum, Et sic etiam Scioppius de stilo historico. *Maturum*, propinquum, imminens. Cicero 2 de divin. Edidit haec Calchas, quae jam matura videtis.

Quadringentos aliquot milites] Hoc Carrionis vel Stephani. sed MSS & superiores editi, aliquot. nec fuit mutandum. Plautus Menechmis 5, 5. *Elleborum potabis faxo aliquos viginti dies*. Ubi perperam Scaliger quoque aliquot. Lambinus] opportune addidit ex Varrone: esse oportet brassicam crudam ex aceto, & post aliqua folia quinque.

Consilium quidem fidum atque] Rot. ignorat rō fidum. Regius, *Consilium quidem istud aequè providens sibi viderier*. quae vera lectio est.

Consul tribuno gratias laudesque egit] Reg. & Rot. agit.

Quorsum ire pergant, in expectando sunt] Præpositio nescitur a Regio. Sic supra hoc libro cap. 1. Eo, inquam, longe diu & ipse querendo sui.

Apparuit ad eandem verrucam] In Reg. & Lincoln. particula deest. Rot. quoque, apparuit ad eandem verrucam. Lege, Sed ubi apparuit ad eandem verrucam.

Peditatum equitatumque illos quos in exercitu] Pronomen illos in primo reperio Aldo. Romana & Veneta cum MSS id hinc arcant. Sed præterea Regius: peditum equitatumque quos. Sic igitur scribe: Mittit adversum illos imperator Karthaginensis peditum equitatumque quos in exercitu viros habuit strenuissimos.

Quadringenti omnes tum una perfossi] Io. Pricæus ad 4 Apul. metam. recte iudicavit locum esse corruptum, eoque tentat, omnes ad unum. Eraditius Reg. & Rot. omnes cum uno perfossi. Genus est loquendi, qualia notavimus observatorum in Script. Eccles. cap. 3: & Mantilla Pec. vet. cap. 1. redire cum decimo, cum centesimo aufugere, cum sexagesimo capere.

Consul interibi dum ea pugna fit] Lincoln. interibi dum ea pugna se. Rot. Consul inter ibi dum ea pugna se. Reg. Consul interim dum ibi pugnatur se in locos tutos atque editos subducit.

Verba Catonis] Hæc non sunt in Rot. neque manu prima in Regio, ubi ad marginem posita sunt, unde ab imprudenti librario inserta videntur.

Evenit cum saucius] Reg. & Rot. Evenit ut cum. Lege igitur: evenit, ut cum saucius multifariam ibi factus esset, tum vulnus capiti multum evenerit.

Aegreque spirantem] Et hoc a Carrione vel Stephano. nam priores, atque spirantem. Scripti etiam atque, sed ignorant & spirantem. Subest haud dubie aliquid gravioris vitii. nam Rot. defatigatum vulneribus atque quod sanguinem defluserat. Nec aliter Lincoln. nisi quod sanguinem. Regius, defatigatum vulneribus atque quod sanguineis ejus defluserat. Ubi illud, inter mortuos defatigatum vulneribus atque cognovere, integrum & Catonis esse censeo quam quod maxime. Atque enim idem quod cito, celeriter. de quo ad Livii lib. 26, 39. & noster lib. 10, 29. Qui etiam utitur lib. 17, 20. Hæc verba ubi lecta sunt, atque ibi Taurus mihi, Heus tu, inquit, rhetorice. Sed his interjecta monstrum alunt. Suspicebar, ut sanguinem ore ejus effluerant. Esi enim caput sauciatus non erat, tamen & suo & hostium cruore faciem poterat habere maculatam. Effingere autem sic Catonianum verbum, de re rust. cap. 68 sicinas spongia effingat. Nec Ciceroni spretum, pro Sextio: e foro spongiis effingi sanguinem. Et fortassishic quoque Priscus ille: cumque inter mortuos defatiga-

fatigatum vulneribus atque, ut sanguen spongia effuxerant, cognoveres eum sustulere. Quando autem Stephanus edidit defetigatum, ne hoc quidem silendum puto, in Rot. esse defetigatum, sed τῆ A priori subiecto punctulo superscribi E.

Benefactum in quo loco] Aldus, Vascos. Gryphius, loco in quo ponis. Regius & Romana: quo in loco.

Leonidas Lacedæmonius laudatur qui simile] Neque in Regio neque in Rot. conspicuum est & laudatur. Tum uterque, Leonidas lacu qui simile. Lego: Leonidas Laco consimile apud Thermopylas fecit.

Q. Cæditii virtutem] Reg. & Rot. Q. Cæditii tribunt virtutem.

Nomen fuisse refert, sed Valerio] Reg. & Rot. fuisse ait sed Laberio. unde Laberio Ro. Ven. Ald. Vanc. Gryphius. nec video quæ potior auctoritas fuerit sive Carrioni, sive Stephano, ut supponerent Valerio.

CAP. VIII. C. Fabricii & Amilii] Reg. & 2. Amilii. Lege, & 2. Amilii.

Et unam atque alteram pugnam] Cur displicuit, quod est in scriptis: & unam atque alteram pugnas prospere pugnasset.

Satisque angerentur Romani] Uterque MS. agerent, ut olim Lipsius 1 Elect. 12. Lib. 19, 1. complorantibus nostris omnibus atque in sentina satis agentibus. Vide quæ scripsimus ad Plauti Bacchides 4, 3.

Pocula in convivio ministrarent] Facile fero. si quis tamen liber antiquus ablegaret & pocula, non repugnarem. Justinus lib. 12. Cassandrum, qui cum fratribus Philippo & Jolla ministrare regi solebat. hoc est, ut ipse mox explicat, prægustare ac temperare regis potum. Tacitus 1 histor. Servili deinceps probro dispersus est, tanquam scyphum aureum in convivio Claudii furatus. Et Claudius postera die soli omnium Vinio fictilibus ministrari iussit. Regius: filius suus pocula in convivio ministraret.

Quos tum habuerit restituisse & reddidisse] Lincoln. habuerit nescivisse & reddidisse. Reg. & Rot. quos tum habuit vestivisse & reddidisse. Quod profecto male mutarunt: nam dona huiusmodi, vestimentorum scilicet, & olim, & hodie præcipue in Oriente frequentia. Sacra literæ meminerunt: & Aelianus inter Δῶρα ἢ ἐν βασιλείᾳ δίδουσι τοῖς παρ' αὐτῶν ἄλλοις. αἰσθητικῶς refert γολῶν Μυθολογία, lib. 1. παρ. 22. Præterea homines ab hostibus capti detractis spoliis quam culti esse ac nitidi veste soleant, nemo ignorat. Ut igitur gratius rex faceret munus suum, merito hanc eis injuriæ notam absterfit.

Continuo animo strenui commoti] Reg. & Rot. animo tenui. Vix audeo

audeo fateri, quod suspicor, nimirum fuisse: Nos pro tuis injuriis continuis animotenus commoti inimiciter tecum bellar studemus. Neque animotenus durius quam pubetenus, capitetenus, oretenus & similia. Animotenus commoti foret imitus, penitus, toto pectore commoti.

Communis exempli & fidei visum est] Omnes antea editi, ut Reg. & Rot. communis exempli & fidei ergo visum est. Fuerit fors aliquis codex, in quo legeretur fidei gratia, aut etiam fidei gratia ergo: non propterea utrumque amovendum est: ut voluit God. Stewechius ad Arnobii sextum, id quod statim Carrio Stephanusque sunt secuti. Quos non minus peccasse puto, quum armis sustulerunt, ubi MSS. & editi, quem armis vincere possemus. Africanus apud Justinum lib. 31. captum ab Antiocho armis se recepturum filium dixit. Cicero Phil. 3. in eam urbem rediit armis, e qua excesserat legibus.

Qui sibi pretium] Rot. & Reg. primum. Quæ est, ubi indifferenter ponantur. Ut in C. Gracchi oratione apud nostrum lib. II, 10. neminem nostrum invenietis sine pretio huc prodire. Et mox: Hi quoque petunt non a vobis bonam existimationem, verum a Mitribri date rei familiaris suæ pretium & prævium. Est ubi alteri locus, alteri non sit. Vide 2 Observ. 25

CAP. IX. Magnitudine inusitata] Reg. invisitata.

Colore phæniceo] Reg. pœniceo. quemadmodum infra quoque & hic & Rot. pœniceum. Vetustissima tabula ænea: quæ eorum. in. amicitiam. populei. Romanei. bello. Pœnicio. proximo. manserunt. Muretus in Fulviano fuisse ait pœniceo. Supra 2, 26

Flava & comanti juba] Rot. flora & comanti juba, ut & Regius: unde jam Salmasius hunc locum emendavit ad Solinum p. 1330. De vocabulo præclare Servius ad Æneid. 12, 605. Flavos Lavinia crines] Antiqua lectio FLOROS habuit, id est, florulentos, pulchros: & est Ennians sermo. Probus sic annotavit: Neotericum erat FLAVOS. ergo bene FLOROS. nam sequitur, ET ROSEAS LACERATA GENAS. Attius in Bacchis: Nam flori crines videntur propexi jacent? In iisdem, Genas lanugo flora nunc demum irrigat. Pacuvius Antiopa: cervicium floras dispergite crines. Ita enim ibi legendum. Adde Colvium ad 8 Met. Apuleji. Muretus e Fulviano notat florea.

Possideretque, is cum omni domo] Sic quidem & Ro. Ven. Vascos. sive Ascensii. At Aldus Gryphiusque: ut quisquis haberet eum possideretque, ut is cum omni domo &c. Et sic MSS. Diximus de hac ejus particula iteratione ad Livium lib. 28, 9. Et occurreret ea nobis iterum in nostro lib. 6, 10. Athenienses caverant, ut qui Megaris civis esset, si intulisset Athenas pedem prehensus esset, ut ea res homini capitalis esset. Lib. 14, 1. ut quoniam astus oceanii cum

cum luna curriculo congruit, negotium quoque alicujus, &c. ut existimemus id negotium quasi habena quadam de caelo vinculum gubernari.

Emisseque HS centum millibus] Sic Ro. & Veneta. Aldus, Vasco. Gryphius cum MSS. emisseque cum HS centum millibus. Nec video causam, cur deleri pronomen meruerit.

Victus Parthis] Hoc in Ven. Ald. & caeteris reperio. At Romana & Vascolani cum Regio: victus partibus, idque monere praeverit Lipsius i Elect. 7. Gifanium quoque monuerat Muræus sic esse in Fulviano.

Colore exuberantissimo] Reg. & Rot. exsuperantissimo, ut coniecit olim Colvius ad Apulejum de dogmate Platonis. Supra 2, 26.

Phoeniceum Grace partim] Regius: quem colorem nos, sicuti dixi, phoeniceum dicimus. Forfan & malis Graci.

CAP. X. Quem Graci ἰσθμὸς ἀπὸς appellant] Reg. & Rot. ebdomas. ut dubitare possis, ἰσθμὸς ἀπὸς an ἰσθμὸς ἀπὸς voluerint.

Quas Πλατάδας vocant] Sic Aldus & Vasco. & Gryphius. Ro. & Ven. quas Graci Πλατάδας vocant. Regius: quas Πλατάδας Graci vocant.

Atqui neque ipse Zodiacus] Lincoln. Ro. & vetustiores editi: At neque. Regius, Ac neque. Et vix videtur adversativa locus esse.

Quod ejus vir ile fetus futurum est] Lege cum Lipsio, vir ile sectis. sic enim plane regius codex. Vide etiam, ni grave est, quæ scriptissimus ad Livium lib. 26, 47.

Gravissima quæque fieri adfirmat septenarius] Regius & Lincolnensis gravissimos quosque, tum septenarios. Quam ob rem Salmasius in libro de annis climactericis corrigit: Periculi quoque vitæ fortunarumque hominum quos climacteras Græci appellant. Sed quid opus facere κλιμακτηρας periculi, cum ipsa pericula sint κλιμακτηρας, & κλιμακτηρας pericula, ut ipse ibidem docet. Quid clarius verbis Valentis: Καὶ νόσος ἐπιφωλεύς ἰδίωτι κλιμακτηρας ἢ κινδύος. Nimirum turbavit illum mutatio generis, cum gravissimos quosque septenarios non responderet τῶν pericula. Sed hæc nostri elegantia est: quum enim vel ad prius pericula, vel ad posterius climacteras, posset referre, quod dicendum restabat, posterius elegit, tanquam minus vulgare. Quintilianus lib. 5 Inst. 9. Unde Sp. Melii Marcique Manlii popularitas signum affectati regni est existimatum. In Rot. major pars hujus capituli desideratur.

Quasi jam mundo senescente] Non temere est, quod Reg. & Rot. mundum senescentem. Vide an abolendum sit bis verbum substantivum, ut habeamus: nisi, ut Flomerus, opinatus est vana

stiora prolixioraque corpora hominum antiquorum, & nunc quasi jam mundum senescere rerum atque hominum decremento.

Qui conscriuntur ex numero septenarii] Reg. septenario.

Κεῖται, cuique videri] Vetus edd. cuiquam. Regius & Lincoln. tantummodo cui. Forte: κεῖται, eis videri. nempe medicis musicis.

Nec non id etiam est ad vim.] Reg. Neque non id etiam sumit ad vim facultatesque ejus numeri augendas. Varro scilicet.

Septem opera in orbe terrarum miranda] Reg. & Lincol. in orbe terra miranda. nam Rot. finit hoc caput in verbis rerum atque hominum decremenda sunt.

Ad oppugnandas Thebas duces septem electos] Non invenio in ediris ante Gryphium. Omnes enim ut Reg. & Pal. apud Gebhardum 2 Antiq. 4. delectos.

Ex quibus aliquantum, quum proscriptus] Ro. Ven. Ald. Vascof. Gryph. aliquamdiu. Optime Regius: aliquammultos. Cicero lib. 4 in Verr. Sunt vestrum, iudices, aliquammulti, qui Pisonem cognoverunt. Et restituendum id vocabuli quoque cenfeo Apulejo lib. V. Sed antequam multum via laboranti vestigio pererrasset, inscio quodam tramite delabente accedit quamdam civitatem. Florentinus: Sed aliquammultum. Lege: Sed cum aliquammultum via.

CAP. XI. Uter natus sit prior] Numquid natu. Ut mox: per que ostendi putat Hesiodum natu priorem. Sic enim Reg. & Rot. non solum ostendit.

Idque ex epigrammate ostendit] Reg. & Rot. ostendi. pendet enim ex superiori, Varro dicit.

Nisi ab Hesiodo jam dictum videretur] Rot. & Lincol. videret.

Hesiodi carminibus vulgatum esset] Reg. & Rot. invulgatum. Verbum, quod nesciremus a Cicerone nostrum accepisse, nisi exstaret ad Atticum lib. 2, 1. quo die Allobroges invulgarunt. Nolter & in prefatione non aspernentur, quasi nota invulgataque Lib. 4, 9. reverenda & reformidanda sunt magis quam invulganda. Lib. 12, 1. decreti cuiuspiam ex philosophia perperam invulgati purgatio.

Ex insula Ionatum] Tò natum amandant Reg. & Rot. quorum ille ex insul'cho: alter, ex insul'co. Scribe: sunt qui Egyptium dicant fuisse, Aristoteles tradit ex insula Io. M. Varro in libro C.

Quod ara leta mortuo] Vett. edd. Quod ariete. Reg. Quod aciete. Rot. Quod acietem. Unde belle Salmasius: Quod hac leta. nam & in Rott. primæ literæ Ε acietem superposita est aspiratio. Stephanus: Ιος, ἦτος ἢ Κυκλάδων δὲ τῶν Ἰώνων οἰκησάντων. ἄθεν ἡ Ὀ μήνη μήτηρ. Εὐαλειῶ ἢ τῆ Φοινική ἢ Ιος. Ἐστὶ τῆ Ἀρδιας. Ο πολίτης, ἰήτης τῆ ἰήτης.

Ἐπὶ πόλεις διαζέουσι] Ante Aldum ἐπέζουσι. Reg. & Rot. his

his Græcis carent. E Pal. profert Gebhardus 2 Antiq. 27. *ἑρδαιεύς* κληῖς αἰεῖ, conjicit autem ἐρδαιεύς. Posset legi ἐρδαιεύς, aut, si retines τὸ κληῖς, quando in editionibus priscis adjecerunt Latine, de stirpe insignis Homeri, placeat, *Ἐρδαιεύς πόλις ἐρδαιεύς κληῖς αἰεῖ ῥίζαν Ομήρου*. Solent enim τῆ Δ αἰεῖ ῥ ζ abuti.

CAP. XII. Propemodum absurdo vocabulo] Regius: *Largum atque avidum bibendi P. Nigidio doctissimo viro nova & prope absurda vocabuli figura bibosum dictum.*

Bibosus dictum etiam nusquam reperi] Rot. *bibosum etiam nondum dictum usquam inveni.* Reg. *bibosum dictum nondum etiam usquam inveni.*

Laberius in mimo vel primo] Sic jam Ro. & Veneta. Aldus, Vascol. Gryphius, in mimo libro primo. Reg. & Rot. *Laberius in mimo, qui Salinator inscriptus est.* Recte igitur Phil. Rubenius ea verba censet adextera a scriptore hæsitanti primo scriberet an mimo. Electorum lib. 2, 22.

CAP. XIII. Complurisque populos concurrentes] Hen. Stephanus & Guil. Ranchinus 1 Var. 3. corrigunt, *compluresque e populo concurrentes.*

Percunctatur ejus rei causam] Reg. & Rot. *percontatur.*

Orator in republica fuit.] Reg. *oratorum unus fuit.*

CAP. XIV. In duas partes dissectus sit] Lege vel in vitis scriptis cum Valcosano, *dissectus.*

Disserit ac dividit subtilissime] Reg. & Rot. *disseritque ac dividit subtilissime.* Jungit enim particula hæc verba cum eo, quod præcessit, dici existimat.

Pars que deest ei vasi] Editiones priscæ & Lincoln. *deest a vase.* Reg. & Rot. *ei vaso.* Recte omnino & antique. Caro apud nostrum 13, 22. *Neque mihi ædificatio, neque vasum, neque vestimentum ullum est manu pretiosum.* Sospiter lib. 1. *Vasi.* Genitivo singulari I finita nomina genitivo plurali RVM syllabæ capiunt *vasorum.* Et nominativus erit hoc *vasum.* Cledonius: *Antiqui rectius dicebant vasum, quomodo scannum.* Caper de verbis dubiis: *Vas, alii vasum.*

Et horæ Dimidio, tribus] Reg. Lincoln. Rot. *Dimidio & tribus confectis.* Item post paullo, *nam quem obvium esset dicere, Dimidia & tribus confectis, iidem.*

Attente verbum non probum mutavit] Reg. & Rot. *vitavit.* nam unde sciri poterat *Lucilium prius verbum non probum posuisse, & deinde correxisse.*

Plautus in Bacchidibus] Scripti, *Plautus quoque in Bacchidibus.*

M. Cato in libro quem] Hic iterum scripti: *M. etiam Cato.*

Et crebro terram incernito dimidiatum digitum. Iam id bene] Quæ nunc tractamus exemplaria Catonis, præferunt. *Et terram cribro incernito, altum digitum transversum. eam terram tabula aut pedibus complana. o, Cap. 49.* Utrumque autem quædam horum non inspecto libro ex memoria fallente facile sic edidisse auctor possit videri, tamen Reg. & Rot. ostendunt eum non mutasse, *Et cribro terram incernito.*

His verbis secus, quam dixi, usus] Parum interest: sed tamen & Reg. & Rot. sequiur quam. Plautus Aulular. 3. 2. quid diximus tibi sequiur quam velles.

CAP. XV. *Polycritam nobilem feminam]* Fulvianus Polycritan.

Etate jam edita] Sic omnes libri. Lipsius cum fatetur se ignorare an vocis *Edita* vis hæc sit, & subjicit *exita*, passus est aliquid humani. Neque opus est media Scioppii. Est enim *edita*, quæ Ciceroni acta decursaque, provelta & decrepita, confecta, eidemque & Livio exacta. Sic *edere vitam* pro finire lib. 5. de finibus: *locum ubi Pythagoras vitam ediderat.* Philipp. 12. *libenter extremum vitæ spiritum ediderim.* Pro Sextio: *si tunc in templo Castoris animam, quam vix retinuit, edidisset.* Apulejus de Deo Socratis: *ubi vita edita remeandum est.* Lipsio videtur occasionem corrigendi dedisse Festi: *Ad exitam etatem, ad ultimam etatem.*

Eodem Olympiæ die] Commodiori ordine verborum Reg. & Rot. *Vincere coronarique Olympiæ eodem die.* Idem cum Fulviano & Lincoln. eos omnes. non eosque.

Ibi in stadio inspectante populo] Quatuor MSS. ibidem in stadio.

Sed is nuntius non verus fuit, atque is adolescens] Dele cum Regio posterius is.

CAP. XVI. *Postquam mulieris uterus semen conceperit]* Hoc ordine verborum Reg. & Rot. sed uterque præterea, *uterum.* Quod correxerunt, quibus observatum aut in memoria non erat, veteres *Uterum & Uterus* dixisse, ut ex Plauto & Turpilio notavit Nonius. Ille Aulularia: *Perii, mea nutrix, obsecro te, uterum dolet.* Hic Philopatro: *Disperii misera, uterum cruciatur mihi.* Posset igitur alicui nasci suspicio apud Arnobium lib. 1. ubi legitur: *Nome alius hæc utria, alius dicitur hos utres? Cælus & cælum &c. olim scriptum fuisse: hæc utera, alius dicitur hos uteros.*

Nunquam octavo] Jo. Meursius nonnunquam, Animad. miscell. 4. 9. Scripti vulgatum confirmant. Eam enim opinionem vulgi scribit noster, quam postea refutat.

Sapenmero decimo] Reg. Lincoln. Rot. *sapius numero*, ut Carrio fecit, & Stephanus edidit. Cujus etsi exemplum nunc in mundo non est, non tamen dubitamus, quin ex antiquiore aliquo hanc formam vocabuli hauserit. Mox etiam scripsisse cenfeo: *cumque esse hominum gignendi summum finem*. Sic enim & alibi loquitur.

Decimo post mense] Reg. & Rot. *Decumo*. Sic & infra Regius. *Non a, Decuma, morta*.

Pol nono, etiam] Reg. Rot. Lincoln. *Pol nonoque, etiam septimo & octavo*.

Tam obscure atque præcise tanque adverse] Reg. & Rot. *tanquam*. Sed id recte mutatum, & illa particula ab hoc loco prorsus aliena est. Causantur tamen non esse Gellii tam male de Hippocrate judicasse, quasi sibi met his in verbis parum constaret. Quasi non æque liberi sit iudicii aliquid ab eo, ut præcise atque obscure dictum, accusare. Sed non criminatur Coorum & medicinæ principem noster: tantum de una sententia pronuntiat, quod *αὐτὸς ἴστωρ* verba solummodo consideranti & latentis sub iis sensus ignaro cuius in mentem veniret. *Est idem & non est*, quis neget obscure atque *ἀνεπίστατος* & inconstanter dictum? At non hac stitisse Gellium, nec reprehensionem illam veram putasse, subjecta Cœlii Sabini enodatio ænigmatis hujus demonstrat.

Nomina Parcis tribus fecisse] Quatuor MSS. *nomina Fatis tribus*. quod Salmasius ad Solinum jam ex regio produxit. Nos eandem vocem restituimus Martiano Capelle lib. 1. *Hæc mox, ut Fata conspexit omnia, quæ gerebantur in Fovis consistorio, subnotare, ad eorum libros & pugillarem paginam cucurrit*. Ita lege, quum edatur, facta subnotari. Sed ipse antea dixerat. *Clotho vero, Lachesis Atroposque, quoniam sententias Fovis orthographæ studio veritatis excipiunt, ut pote librariæ superiùm archivique custodes, cum senatum curiamque contrahi & ipsum Tonantem exuviis indusiari publice cernerent, magistratus in acta cœlestiumque consultum silos acunt, cerasque componunt*. Latinus Pacatus: *An ut illi majestatis tuæ participi Deo feruntur assistere Fata cum tabulis, sic tibi vis aliqua divina subservit, quæ, quicquid dixeris, scribat & suggerat*.

Factumque esse negotium] Videtur auctor scripsisse: *factumque ei negotium propter rationem temporis*, Quitilianus lib. 5. *Instit. 12. quando si negotium innocenti facit, liberet noxia, qui admisit*.

In decimo mense gigni hominem] MSS. *in decem mensibus, ut Carrio & Stephanus*. Mox nollet: *pari eodemque jure esse in decem mensibus natos & in undecim*. Lib. 14. 1. *quum in decem mensibus proximis in lucem ederetur*. L. 29. pr. D. de liberis & post.

Si quis mihi ex eo nepos sive quæ neptis post mortem meam in decem mensibus proximis natus nata erit. Quare Marcellus ad l. XII Tabb. legit etiam, non in undecim. Sed proxime sequitur: D. Hadrianum, causa cognita, decrevisse in undecimo quoque mense partum eam posse.

In Satira M. Varronis] Reg. & Rot. Hodie quoque in satira forte M. Varronis. Et habent forte editiones ante Carrionem & Stephanum.

Proxime sui progressa] Sic Ro. Ven. Gryphii. At MSS. Aldus, Valcos. proxime finem, ut cap. 2. proximus eam noctem. Lib. 15, 16. quercum vidit proxime viam. Alia dedimus ad Livium & in Observationibus.

In Ciceronis oratione fuit quam] Rot. sententiam Cicero in h' fuit quam. Lincol. sent. Cicero in hoc fuit. Reg. sententiam Cicero in hoc fecit. Fortassis: Hoc verbum ad hanc sententiam Cicero in hac posuit, quam dixit de provinciis consularibus. Quis enim non intelligit, quod in hac requirere oratione? Nisi mavis fecit: nec facere verbum minus videtur dici posse quam facere verba. Cogitabam etiam aliquando: Cicero adhibuit, quum dixit.

Καὶ δὲ καὶ μέγῃ.] Apud Hippocratem exstat: καὶ δὲ καὶ μέγῃ. Ut eodem libro: ταῦτα καὶ ὄλεθρον καὶ μέγῃ. Et, ἡ μὲν ἔστι ζωὴ καὶ δὲ καὶ μέγῃ. Pro istis autem, καὶ εἰπομένη ἢ καὶ ἀδεία ἀλλήλων καὶ ἐλάσσω ἐλασσόνων, illic habetur, ἢ πολλὸν ἢ ἀδεία καὶ ἐλάσσω.

CAP. XVII. Quod tres libros Plato] Carrio & Stephanus locupletius: Id quoque esse a gravissimis viris memorie mandatum, quod tres libros Plato. Hoc ne quemquam offendant, sciendum sic legi in codice Regio.

Amicum ejus Dionem Syracusanum] Lincol. Syracusum. Reg. & Rot. Syracosum. Virgilius: Prima Syracosio.

Quem dixeramus tenui admodum pecunia familiari fuisse.] Neque in Regio neque in Rot neque in Lincoln. visuntur, quem dixeramus. Quare & illa, tenui admodum pecunia familiari fuisse cancellanda existimo, tanquam per imprudentiam librarii, postquam iterum Platonem Philosophum scripserat, oculis in superiorem partem aberrantibus repetita. qui quum litura maculare scriptum suum nolisset, & hæc supervacua reliquisset, ubi inculcaverat, sequutus aliquis audaculus allevit quasi ferrum illud, quem dixeramus, ut viderentur commodius coherere iis, quæ præcedunt, quæque sequuntur. Nam impensio pretio sane Regius immenso: sed retinet impensio Rottendorffianus: & id impendio elegantius esse quam alterum, neminem præterit.

Nobilem illum dialogum continuasset] Concinnasset Reg. Rot. Fulvi codex: & ita conjecit olim Io. Meursius in Cretico Arnobi-

nobiano & Miscellis. Tum

Εἰς τὰ πρῶτα τῶν τοιαῦτα γράφει ἐπιδοχῆς

CAP. XVIII. *Senatores nondum majoribus honoribus functos*] *Postremum* vocabulum nec in *Regio* nec in *Rot.* comparet. Neque adeo dubito, quin abesse possit, arque elegantius subaudiatur: & *Senatores nondum majoribus honoribus* sit dictum, ut noſter defendit, *Ipsæ Quirinali lituo*, lib. 5, 8. Statim *Rot.* in *satura Menippea*.

In senatum lecti erant, senatores quidem non erant] Non video causam, cur prius illud *erant* *Carrio* & *Stephanus* obrudant nobis, quod neque in *MSS.* olimque editis exstat, & manifeste turbat orationem. Ceterum mirum est tantos viros in re, quam quotidie oculis usurpabant, neque valde ardua & difficili lollio viciſſe. Vix erat quisquam, opinor, senatorum, qui non aliquando pedibus ivisset in sententiam. Numquid igitur omnes *pedarii*? Haudquaquam. Neque enim *pedarii* dicti, quot pedibus in sententiam discederent, sed qui tantum pedibus irent, aut rarissime aliter, sive ipsi fiduciam non haberent dicendi, sive non rogarentur, ut qui essent in postremis scripti. Ut *Brutus accusator* vocatus, non quod non alii omnes nobiles adolescentes idem officium reipublice aliquando præstarent, quantumvis invidiosum, sed quod hic toties & quotidie & nonnunquam in fontibus periculum facesseret.

Usi quidem erant] Tolle & *quidem*, quod item non est in *MSS.* & inepte hic repetitur.

Et quia in postremis scripti] *Lego*, & qui in postremis. Duo enim genera sunt diversa, curulis magistratibus functi, & in postremis scripti. hi enim conſequebantur locum per censores, illi per magistratum a populo mandatum.

Positum est notari iussimus] *Reg.* & *Rot.* positum & notarius sumus. Videntur velle: *Versum quoque Laberii*, in quo id vocabulum positum, enotari iussimus. Pura per anagnosten vel librarium nostrum. Loquitur enim, ut qui dictasset opus suum. Vide quæ supra diximus ab lib. 2 cap. 23

In mimo, qui Scriptura inſcriptus est] *Rot.* 'ἄτ' εἰς ἐκείνην ἐπι-
Reg. *Stricturæ inſcriptus est.* Sunt equidem *Stricturæ ferri* aut *æris*. *Cæsar* lib. 3 *Gall.* *Cujus rei* (*cuniculorum agendorum*) sunt longe peritissimi *Aquitani*, propterea quod multis locis apud eos *erariæ Stricturæ* sunt. *Plinius* lib. 34, 14. *Differentia ferri* numerosa &c. *Stricturæ* que vocantur ea omnes, quod non sit in aliis metallis, ab *stringenda acie* vocabulo imposito. *Isidorus* tamen lib. 16 *Or.* 17. *In notitiam autem formarum metalli ita venerunt.* Dum enim

quacumque causa ardentes silvæ excoquerent terram, ex calefactis venis fudit rivos cujuscumque structura. Sive igitur as illud fuerat, sive aurum. &c. Harum qualiscumque mentio nomen mimo facere potuit.

CAP. XIX. *Quam ejus vocabuli causam putarit*] Reg. *quam esse ejus vocabuli.*

Servus abstinens mensa legere inceptabat] Reg. & m. p. Rot. *legere tentabat. Forte, legere ceptabat.*

AD LIB. IV.

CAP. I. *Omnis fere ordinum multitudo*] Nimum hoc & quantum turbe ne Cæsareum quidem atrium capiat. Rectius Reg. & Rot. *Omnium fere ordinum multitudo.* Etenim, *omnis ordinum multitudo*, sunt omnes, qui sunt in tot ordinibus: *omnium ordinum multitudo*, est ingens hominum quovis ex ordine numerus. Ordines autem multi & varii, quia & plus quam unus *amplissimi*. Quod apud Suetonium viros summos Lipsiam & Casaubonum offendere non debuit. Vespasiano cap. 9. *Amplissimos ordines & exhaustos cæde varia & contaminatos veteri negligentia purgavit.* Sic enim & Cicero pro Sulla: *ut inimicus esse amplissimis ordinibus, infestus bonis omnibus, hostis patriæ videretur.* Pro Milone: *si denique unquam locus amplissimorum ordinum delectis viris datus est, ubi sua studia erga sortes & bonos viros, quæ vultu & verbis sæpe significassent, re & sententiis declararent.* De harusp. responsis: *hæc est fax sæda ac lætuosa reipublice: petita est auctoritas vestra & gravitas amplissimorum ordinum, consensio bonorum omnium, totius denique civitatis status.* Quæ si recte atque acute inspicias, facile colligas, præter senatum, qui *vet' i&oxlu* ordo & ordo *amplissimus*, hunc titulum darum iudicibus, in quorum numero & equestris & tribunorum gratiorum decuriæ, qui non essent de senatu. Sic pro Sextio, *ordinum maximorum homines, quibus patet curia.* Poterant enim venire in senatum non lecti quidam a censoribus senatores. Hinc & pro Milone: Pompejus qui judicaret, *delegit et florantissimis ordinibus ipsa lumina*

Grammaticæ rei doctor] Quædam edd. *doctior.* Reg. & Rot. & Lincoln. *ditior.* Lege, *Grammaticæ rei scitior* id est, nonnihil supra vulgum peritus. Plautus Cistell. 4, 2. *Non sum scitior, quæ hos rogem.* Ovidius 9 de Nesso: *membrisque valens scitusque vadorum.* hoc est, gnarus.

Et, jam, bone, inquit, Magister, quicquid est] Reg. cum Rottend. & ambo inquit *magister.* Lincoln. & *amqbone* inquit. Forte: &

Abun.